EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.10.2025
SWD(2025) 289 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN

Följedokument till

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) .../...

om fastställande av krav på ekodesign för externa nätaggregat, trådlösa laddare, trådlösa laddningsplattor, laddare för bärbara batterier för allmänt bruk och USB-kablar av typ C, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG, och om upphävande av kommissionens förordning (EU) 2019/1782

{C(2025) 6759 final} - {SEC(2025) 264 final} - {SWD(2025) 288 final}

Konsekvensbedömning av en förordning om fastställande av krav på ekodesign för externa nätaggregat och om upphävande av förordning (EU) 2019/1782

A. Behov av åtgärder

Varför? Vilket problem behöver åtgärdas?

Varje år säljs över 400 miljoner externa nätaggregat i EU som levererar el till elektroniska och elektriska enheter såsom bärbara datorer, smarttelefoner, trådlösa routrar och elektriska tandborstar. Deras energieffektivitet regleras i förordning (EU) 2019/1782 om fastställande av krav på ekodesign, där det också föreskrivs att förordningen bör ses över mot bakgrund av den tekniska utvecklingen. I översynsklausulen anges ett antal specifika krav som ska uppfyllas, särskilt när det gäller energieffektivitet vid en last på 10 %, samt omfattningen av och aspekter relaterade till den cirkulära ekonomin, särskilt driftskompatibilitet.

Förordningen har utvärderats och visat sig vara ändamålsenlig när det gäller att minska externa nätaggregatens energianvändning. Den anses också fortfarande vara relevant, men den föränderliga marknaden för eldrivna produkter och den framväxande halvledartekniken ansågs erbjuda outnyttjad potential för ytterligare energi-, miljö- och konsumentvinster.

Oberoende av detta har EU, genom en ändring av direktiv 2014/53/EU om radioutrustning, tagit ett första steg mot en gemensam laddningslösning för elektroniska enheter. Där föreskrivs ett gemensamt anslutnings- och laddningsprotokoll för en rad elektroniska enheter, särskilt smarttelefoner, bärbara datorer och surfplattor. Vid tidpunkten för antagandet konstaterades att det fanns ett parallellt behov av att reglera externa nätaggregat som används för att driva dessa och liknande enheter.

Syftet med åtgärden är att identifiera de optimala ekodesignkraven för externa nätaggregat för att bidra till EU:s energieffektivitets- och miljömål, stödja en mer cirkulär ekonomi och undvika hinder för externa nätaggregat på den inre marknaden. Enligt ekodesigndirektivet bör energieffektivitetskraven fastställas på den nivå som krävs för att uppnå den lägsta livscykelkostnaden för konsumenterna, vilket leder till kostnadsbesparingar samtidigt som det bidrar till EU:s övergripande mål.

För närvarande uppgår energianvändningen för omkring 2 miljarder externa nätaggregat i EU till omkring 11,6 TWh, vilket är omkring 0,5 procent av den slutliga elförbrukningen i EU. Energi används också under tillverkningen, som även medför förorenande utsläpp. Växthusgasutsläppen från såväl produktion som användning uppskattas till cirka 2 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år.

Vad förväntas initiativet leda till?

Initiativet förväntas leda till effektivare externa nätaggregat som behöver mindre el för att driva enheterna och därmed bidrar till lägre elräkningar för konsumenterna. Det kommer också att leda till lägre utsläpp av föroreningar och växthusgaser från elproduktionen.

Genom driftskompatibilitetskraven kommer initiativet att minska konsumenternas behov av att köpa nya externa nätaggregat med varje eldriven produkt, vilket kommer att minska deras utgifter. Färre inköp av externa nätaggregat kommer att minska materialbehovet, medföra lägre energianvändning och mindre förorenande utsläpp från tillverkningen.

Sammantaget bidrar dessa energieffektivitets- och driftskompatibilitetskrav till EU:s energi-, klimat- och miljömål.

Kraven på driftskompatibilitet förväntas medföra betydande fördelar för konsumenterna genom att säkerställa att externa nätaggregat kan användas med olika enheter och enkelt ersättas vid fel eller förlust.

Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå?

Ekodesigndirektivet, som utgör ramen för reglering av externa nätaggregats och andra energirelaterade produkters prestanda, antogs för att säkerställa EU-mervärde. Det ger kommissionen befogenhet att reglera dessa produkters miljöprestanda samtidigt som det innebär att kraven är enhetliga på hela den inre marknaden och att hinder för den fria rörligheten för produkter undanröjs.

Genom att fastställa ekodesignkrav på EU-nivå görs fler miljövänliga, energieffektiva produkter tillgängliga i hela EU, i alla medlemsstater. Denna marknad är många gånger större än de enskilda medlemsstaternas, vilket skapar betydligt större incitament för industrin att förnya och utveckla produkter som uppfyller kraven på det mest kostnadseffektiva sättet.

Det finns därför ett tydligt mervärde i att fastställa krav på ekodesign på EU-nivå. Avsaknad av harmoniserade krav på EU-nivå skulle kunna leda till att medlemsstaterna fastställer nationella produktspecifika minimikrav inom ramen för den nationella miljö- och energipolitiken, vilket skulle skapa handelshinder. Detta var fallet för många produkter innan åtgärder för ekodesign infördes på EU-nivå.

B. Lösningar

Vilka alternativ, både lagstiftning och andra åtgärder, har övervägts? Finns det ett rekommenderat alternativ? Varför?

Flera möjliga åtgärder har utforskats genom dialog med berörda parter i samrådsforumet för ekodesign och energimärkning, bilaterala möten och skriftliga kommentarer. De har handlat om energieffektivitet, driftskompatibilitet och externa nätaggregats hållbarhet.

Ett frivilligt avtal övervägdes, men produkten kännetecknas av ett mycket stort antal tillverkare så det är osannolikt att ett sådant avtal skulle täcka en stor marknadsandel. Industrin har inte uttryckt något intresse för ett sådant avtal, och detta alternativ förkastades därför.

Flera andra åtgärder förkastades efter en preliminär analys, däribland följande:

- Krav på reparerbarhet.
- Harmoniserings- och effektivitetsgränser för trådlös laddning.
- EU-energimärkning.
- Obligatorisk åtskillnad av externa nätaggregat och eldrivna produkter.
- Utökning av tillämpningsområdet för externa nätaggregat till belysningsutrustning och e-cyklar.
- Informationskrav om effektivitet.
- USB-krav för externa nätaggregat som driver vissa produktkategorier, inklusive tillämpningar som ska användas i våtrum, dammsugare, leksaker och ljudenheter.

Politiska alternativ med åtgärdspaket undersöktes också, där olika energieffektivitetsnivåer och vinklar av kretsloppssamhället bedömdes. Ett rekommenderat alternativ valdes ut som rangordnades bäst i fråga om energieffektivitet för att uppnå lägst konsumentkostnad under hela livscykeln, ändamålsenlighet för att minska energianvändning och utsläpp, kostnadseffektivitet samt samstämmighet med annan EU-politik. Det rekommenderade alternativet kombinerar följande åtgärder:

- En utökning av tillämpningsområdet till trådlösa laddare, laddningsenheter för batterier med en cell, aktiva PoE-injektorer och fristående externa nätaggregat med USB.
- Driftskompatibilitetskrav för externa nätaggregat med en uteffekt under 240 W för enheter såsom it- och telekommunikationsutrustning (t.ex. trådlösa routrar), konsument- och kontorselektronik (t.ex. datorskärmar, digitalboxar, spelkonsoler), laddningsenheter för batterier med en cell och trådlösa laddningsplattor.
- Informationskrav om driftskompatibilitet, inklusive en EU-logotyp för gemensam laddare.
- Minsta effektivitetskrav vid 10 % lastanvändning för externa nätaggregat > 10 W.
- Strängare krav på aktivt medelvärde och energieffektivitetskrav vid noll-last.
- Gränsvärden för elförbrukning i standbyläge för trådlösa laddningsplattor.
- Externalisering av strömförsörjningskretsar för trådlösa laddare och laddare för batterier med en cell.
- Hållbarhetskrav, särskilt löstagbara utgångskablar.

Det rekommenderade alternativet kommer att leda till att ytterligare 35–40 % av EU:s marknad för externa nätaggregat blir driftskompatibel utöver de cirka 50 % som förväntas till följd av kraven i radioutrustningsdirektivet.

Vem stöder vilka alternativ?

Berörda parter och experter från nationella myndigheter, industriorganisationer, icke-statliga miljöorganisationer och konsumentgrupper rådfrågades i stor utsträckning under granskningsprocessen. En första uppsättning alternativ presenterades för samrådsforumet för ekodesign och energimärkning i februari 2023. Ett andra samrådsforum hölls i november 2023. Den preliminära analysen, utvärderingen och alla relevanta dokument gjordes tillgängliga för deltagarna på nätet, inklusive protokoll, presentationer och synpunkter från berörda parter. Bilaterala möten hölls också med industriorganisationer och tekniska experter.

Icke-statliga miljö- och konsumentorganisationer var starkt för strängare effektivitetskrav och införande av krav avseende driftskompatibilitet och hållbarhet. Medlemsstaternas ståndpunkter var mer nyanserade. Vissa ville se hårdare effektivitetskrav medan andra var skeptiska till hållbarhetskrav. Företagen och industrin tenderade att vara mer skeptiska i förhållande till effektivitetskraven vid 10 % last samt driftskompatibilitets- och hållbarhetsaspekterna.

De flesta svaren mottogs som reaktion på driftskompatibilitetsåtgärderna. I synnerhet tog vissa medlemsstater och branschorganisationer upp potentiella säkerhetsproblem för externa nätaggregat som är används i våta miljöer (t.ex. badrum) eller som kräver särskilt skydd mot elektrostatiska urladdningar (t.ex. dammsugare). Farhågor väcktes också när det gäller belysningstillämpningar. Tydlighet begärdes när det gäller kraven för batteriladdningsenheter. Argument lades fram till förmån för en tillämplighetströskel för de nya kraven avseende 10 % last. Icke-statliga miljöorganisationer begärde stränga effektivitetskrav, även för trådlös laddning, och ytterligare hållbarhetskrav för kablar.

C. Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Vad är nyttan med och kostnaderna för det rekommenderade alternativet (om det finns ett sådant alternativ, annars anges nyttan med de huvudsakliga alternativen)?

De främsta fördelarna med det rekommenderade alternativet är lägre energianvändning, både under användning och vid tillverkning, och därmed lägre utsläpp av växthusgaser och föroreningar. Mindre material kommer att användas både vid tillverkningen av externa nätaggregat, till följd av ökad återanvändning av externa nätaggregat, och från förbränning av bränsle för att generera el.

I kvantitativa termer förväntas det rekommenderade alternativet varje år fram till 2035 minska energianvändningen med omkring 3 % under ett externt nätaggregats livscykel, 9 % av de relaterade växthusgasutsläppen och omkring 13 % av de relaterade utsläppen av föroreningar, jämfört med ett scenario med oförändrade förhållanden. Dessa fördelar kommer att minska konsumenternas utgifter med cirka 100 miljoner euro per år fram till 2035. Livscykelbesparingarna i samhället beräknas bli något högre, omkring 130 miljoner euro per år.

Kraven på driftskompatibilitet kommer att avsevärt öka bekvämligheten för konsumenterna, som i monetära termer beräknas ge konsumenterna ytterligare fördelar i jämförbar storleksordning.

Påverkas medlemsstaternas budgetar och förvaltningar i betydande grad?

Det finns inga ytterligare effekter på nationella budgetar eller förvaltningar. För tillverkarna skulle de planerade åtgärderna leda till en extremt begränsad ytterligare administrativ börda, enbart på grund av krav på att skriva ut särskild ytterligare information. Dessa ytterligare kostnader för att integrera logotypen för gemensam laddare på de externa nätaggregatens märkskylt och förpackning uppskattas till högst 0,001 euro per såld enhet, vilket uppgår till högst cirka 400 000 euro per år för alla externa nätaggregat som släpps ut på EU-marknaden.

Uppstår andra betydande konsekvenser?

Denna översyn förväntas stödja innovation genom att tekniska minimikrav fastställs, men uppfyllandet av kraven överlåts åt konkurrensen. Översynen stöder pågående marknadstrender mot högre energieffektivitet. Följande krav är nya och man förväntar att de kommer att följas på andra marknader och i andra jurisdiktioner:

- Energieffektivitetskrav vid 10 % last.
- Driftskompatibilitetskrav som säkerställer att externa nätaggregat är kompatibla med flera olika typer av utrustning.
- Hållbarhetskrav som ökar den övergripande kvaliteten och livslängden för externa nätaggregat som

D. Uppföljning
När kommer åtgärderna att ses över?
En översyn planeras till fem år efter att den reviderade förordningen har antagits. Utvärderingen av förordningen ska då göras på grundval av marknadsdata och annan information.